Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0419U005478

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-12-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шугай Яна Максимівна

2. Shuhai Yana Maksymivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 13.00.01

Назва наукової спеціальності: Загальна педагогіка та історія педагогіки

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 20-12-2019

Спеціальність за освітою: 1. Педагогічна освіта. Початкове навчання. 2. Соціальна педагогіка. 3. Мова і література (англійська)

Місце роботи здобувача: Комінальний заклад вищої освіти "Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія"

Код за ЄДРПОУ: 22133718

Місцезнаходження: вул. Наукове містечко, 59 (о. Хортиця), м. Запоріжжя, Запорізький р-н., Запорізька обл., 69017, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 58.053.01

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, 2, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: КВНЗ "Херсонська академія неперервної освіти" Херсонської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02139794

Місцезнаходження: вул. Покришева, 41, м. Херсон, Херсонська обл., 73034, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.09.25

Тема дисертації:

1. Розвиток початкової освіти у вітчизняній педагогічній теорії і практиці (1932–1958 рр.).

2. Development of primary education in the domestic pedagogical theory and practice (1932–1958).

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота є теоретико-методологічним дослідженням проблеми розвитку початкової освіти в Україні протягом 1932 – 1958 рр. Об'єкт дослідження – генеза початкової освіти в Україні. Предмет дослідження – теоретичні аспекти та практика організації початкової освіти в Україні (1932–1958 рр.). Мета дослідження – на основі ретроспективного аналізу теоретико-методичних основ розвитку початкової освіти в Україні у 1932–1958 рр. виявити особливості її генези та окреслити перспективи впровадження ідей конструктивного історико-педагогічного досвіду в сучасній початковій школі. Методи дослідження. Для розв'язання завдань дослідження використовувався комплекс таких взаємопов'язаних методів: історико-логічний аналіз, систематизація наукової літератури, архівних джерел, що уможливило узагальнення та систематизацію поглядів учених на проблему, яка вивчається; хронологічно-системний, проблемно-

пошуковий методи, які дали змогу простежити розвиток початкових шкіл у 1932–1958 рр. у динаміці, у часовому просторі й послідовності; структурно-порівняльний аналіз документальних, науково-літературних джерел з метою зіставлення архівних, друкованих матеріалів із досліджуваної проблеми; ретроспективний логіко-системний аналіз для порівняння подій, фактів, поглядів щодо означеної проблеми, характеристики питань організації навчання учнів початкових шкіл у досліджуваний період. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що в дисертаційній роботі вперше: комплексно досліджено процес розвитку початкової освіти в Україні в 1932–1958 рр. та визначено його особливості (організація шкільної освіти на основі використання новітніх досягнень психології, фізіології, педагогіки; трансформація змісту, форм і методів початкової освіти відповідно до суспільно-політичних чинників та педагогічних ідей; надмірна заідеологізованість навчально-виховного процесу початкової школи; стратегічне спрямування державної політики на охоплення обов'язковою початковою освітою всіх дітей шкільного віку); виокремлено етапи розвитку початкової освіти в Україні аналізованої доби та їхні провідні тенденції: І-й (1932–1938 рр.) – стандартизаційно-уніфікаційний; ІІ-й (1939–1945 рр.) – реформаційно-авторитарний; ІІІ-й (1946–1953 рр.) – відновлювально-організаційний; ІV-й (1954–1958 рр.) – практико зорієнтований; схарактеризовано зміст та організацію навчання в початкових школах України в 1932–1958 рр.; виділено позитивні ідеї початкової освіти минулого (дитиноцентризм; зменшення відриву навчання від життя та підготовка учнів до практичної діяльності; організація змістовного дозвілля дітей; концентрація уваги на виховній та позакласній роботі зі школярами та роботі з їхніми батьками) та окреслено перспективи їхньої творчої реалізації в сучасній школі; уточнено квінтесенції основних понять дослідження («дитинство», «розвиток», «розвиток початкової освіти») та визначено сутність поняття «розвиток початкової освіти у вітчизняній теорії та практиці». Практичне значення дослідження полягає в тому, що його результати відображені в методичних рекомендаціях «Розвиток початкової освіти в Україні (1932–1958 рр.)». Основні положення, фактичний матеріал, висновки дослідження можуть бути використані: для визначення стратегії розвитку початкової освіти в Україні, оновлення і збагачення змісту навчальних курсів із загальної педагогіки, історії України, історії освіти, історії розвитку національних шкіл; у процесі розробки спецкурсів і проведення спецсемінарів, написання праць із проблем історії освіти. Отримані наукові результати можуть бути корисними для менеджерів освітньої галузі, викладачів, студентів, наукових працівників, педагогів-практиків.

2. The object of the study is the genesis of primary education in Ukraine. The theoretical aspects and practice of organization of primary education in Ukraine (1932-1958) are the subject of the study. The purpose of the study is to identify on the basis of a retrospective analysis of the theoretical and methodological foundations of the development of primary education in Ukraine in 1932-1958, the features of its genesis and to outline the prospects of implementing ideas of constructive historical and pedagogical experience in a modern primary school. Research methods. To solve the problems of the research, a set of such interrelated methods as historical and logical analysis, systematization of scientific literature, archival sources which made it possible to summarize and systematize scientists' views on the problem under the study; chronological and systematic, problem and search methods that made it possible to trace the development of elementary schools in 1932-1958 in dynamics, time space and sequence; structural and comparative analysis of documentary, scientific and literary sources in order to compare archival and printed materials on the problem under the study; retrospective logic and system analysis for comparison of events, facts, views on a particular problem, characteristics of issues of organization of education of elementary school pupils in the studied period, was used. The scientific novelty of the research is that for the first time in the thesis: the process of development of primary education in Ukraine in 1932–1958 has been holistically investigated; its features (organization of school education based on the use of the latest achievements of psychology, physiology, pedagogy; transformation of the content, forms and methods of primary education in accordance with socio-political factors and pedagogical ideas; excessive ideologization of the educational-bringing-up process of primary school; strategic orientation of public policy to basic primary education for all school-aged children) have been defined; the stages of development of primary education in Ukraine of the analysed period and their leading tendencies have been distinguished: the first stage (1932–1938) is the stage of standardization and unification; the second stage (1939–1945) is the reformation-authoritarian stage; the third

stage (1946–1953) is the restoration-organizational stage; the fourth stage (1954–1958) is the practically oriented stage. the content and organization of education in primary schools of Ukraine in 1932-1958 have been characterized; the positive ideas of primary education of the past (child-centrism; reducing the gap between learning and preparing pupils for practical work; organization of meaningful leisure for children; focusing on educational and extracurricular work with schoolchildren and work with their parents) have been highlighted and the perspectives of their creative realization have been outlined in the New Ukrainian School. the quintessence of the basic concepts of the research («childhood», «development», «development of primary education») have been clarified and the essence of the concept of «development of primary education in domestic theory and practice» has been defined. The practical significance of the study is that its results have been represented in the methodological recommendations (guidelines) «Development of Primary Education in Ukraine (1932–1958)». The main provisions, factual material and conclusions of the study can be used to determine the strategy of development of primary education in Ukraine, updating and enriching the content of such training courses as General Pedagogy, History of Ukraine, History of Education, History of Development of National Schools; in the process of developing special courses and holding special seminars, writing works on the problems of history of education. The obtained scientific results can be useful for educational managers, organizers of educational-bringing-up institutions, teachers, students, researchers, teacher practitioners.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Слюсаренко Ніна Віталіївна
2. Slyusarenko Nina V.

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чижик Тетяна Григорівна

2. Chyzhyk Tetiana Hryhorivna

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кодлюк Ярослава Петрівна

2. Kodliuk Yaroslava P.

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Терещук Григорій Васильович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Терещук Григорій Васильович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.